PATVIRTINTA
Panevėžio Kastyčio Ramanausko
lopšelio – darželio direktoriaus
2018 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-1-42

PANEVĖŽIO KASTYČIO RAMANAUSKO LOPŠELIO – DARŽELIO DARBUOTOJŲ

E T I K O S K O D E K S A S

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio Kastyčio Ramanausko lopšelio–darželio darbuotojų etikos kodeksas (toliau - Etikos kodeksas) įtvirtina lopšelio – darželio pedagogų, administracijos, kitų darbuotojų veiklos principus, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir darželio vidaus tvarkos dokumentai, taip pat apibrėžia šių principų pažeidimų nagrinėjimo tvarką.

1.1. Etikos kodeksas siejamas su Panevėžio Kastyčio Ramanausko lopšelio-darželio nuostatais, darbuotojų pareiginiais nuostatais, Vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, LR Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Švietimo ir mokslo ministro 2018 birželio 12 d. įsakymu Nr. V-561, Bendruoju asmens duomenų apsaugos įstatymu ir reglamentu, įsigaliojusiu 2018 m. gegužės 25 d., LR Lygių galimybių įstatymo 2017 m. liepos 25 d. nauja redakcija, kitais teisės aktais.

1.2. Etikos kodekso paskirtis – telkti lopšelio-darželio darbuotojus pripažinti ir įtvirtinti svarbiausius darbinės veiklos vertybinius principus: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui ir jo privačiam gyvenimui, socialinę lygybę, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą; kurti lopšelyje - darželyje demokratišką, saugią aplinką, skatinančią pasitikėjimą, kūrybingumą, profesinės kompetencijos tobulinimą bei dvasingumą; įvardyti etikos požiūriu vengtiną elgesį; teikti konfliktinių situacijų, susijusių su etikos principų nesilaikymu, vertinimo ir sprendimo rekomendacijas.

1.3. Etikos kodekse vartojamos pagrindinės sąvokos:

1.3.1. Pedagogai – asmenys, susiję su vaiko ugdymu, pedagogo profesine veikla.

1.3.2. Darbuotojai – administracijos ir kiti darbuotojai, su lopšeliu-darželiu susiję darbo santykiais.

1.3.3. Bendruomenę sudaro: pedagogai, darbuotojai.

II. PEDAGOGŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ BENDROSIOS ETIKOS NORMOS

2. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais: pagarbos; teisingumo; konfidencialumo; žmogaus teisių pripažinimo ir lojalumo; atsakomybės; sąžiningumo; atidos ir solidarumo.

2.1. Pedagogas ir darbuotojas, vadovaudamasis **pagarbos principu**, įsipareigoja:

2.1.1. Gerbti žmogų, jo teises ir laisves, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų, vidaus darbo tvarkos taisyklių ir šio Kodekso reikalavimų.

2.1.2. Bendrauti su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais įstaigos bendruomenės nariais jais palaikant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą, pasitikint ir pripažįstant jų asmens orumą ir nelygstamą vertę, bendravimą.

2.1.3. Santykiuose su bendruomenės nariais ir kitais piliečiais nediskriminuoti šių asmenų amžiaus, lyties ar lytinės orientacijos, negalės, rasės, etninės priklausomybės ar įsitikinimų, politinių pažiūrų aspektu.

2.1.4. Vengti asmens orumo žeminimo, įžeidinėjimų ar priešiško elgesio, laikytis subordinacijos principo

2.2. **Teisingumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, darželio bendruomenės narys privalo:

2.2.1. Viešai nereikšti savo simpatijų ir antipatijų ugdytiniams, vienodai gerbti visus.

2.2.2. Sąžiningai vertinti ugdytinius pagal jų žinias.

2.2.3. Būti teisingu visiems dirbantiesiems, nepaisant tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų.

2.2.4. Būti teisingu, objektyviu ir neturėti asmeninio išankstinio negatyvaus nusistatymo, priimant sprendimus, užtikrinti savo sprendimų ir veiksmų motyvų pagrįstumą ir viešumą.

2.2.5. Būti tolerantišku ir teisingu bendruomenės nusiskundimams, nepiktnaudžiauti administracinėmis galiomis.
2.2.6. Su visais lopšelio-darželio bendruomenės nariais ir kitais piliečiais elgtis pagarbiai, korektiškai, vykdyti vadovų teisėtus nurodymus, pasiliekant teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir ją taktiškai reikšti.
2.2.7. Netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu arba mėginimu daryti neteisėtą poveikį darželio bendruomenės nariui.
2.2.8. Atvirai dėstyti savo požiūrį į lopšelio-darželio veiklos organizavimą ir administravimą, reikšti kritines mintis, palaikyti atvirą, viešą klausimų svarstymą.
2.3. **Konfidencialumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, darželio bendruomenės narys privalo:
2.3.1. Neskleisti konfidencialios informacijos apie kolegas ar pavaldinius (pvz. darbuotojo darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai, šeimos reikalai ir pan.).
2.3.2. Neskleisti konfidencialios informacijos apie vaiką, neaptarinėti jos su kitais bendruomenės nariais ar kitais asmenimis.
2.3.3. Nenaudoti privataus pobūdžio informacijos apie vaiką mokymo arba tyrimo tikslais, išskyrus atvejus, kai su tuo sutinka tėvai.
2.3.4. Neskelbti konfidencialios informacijos, kuri patikėta tvarkyti (naudotis) darbo tikslais, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgaliotiems jos sužinoti.
2.4. **Atsakomybės principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, darželio bendruomenės narys privalo:
2.4.1. Naudoti darbo laiką tik darbo tikslais.
2.4.2. Tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir laiku vykdyti pavedamas užduotis, savo pareigas atlikti rūpestingai, vadovaudamasis institucijos suformuotais tikslais ir kryptimis.
2.4.2. Nesinaudoti darželio nuosavybe ne darbinei veiklai, taip pat nesinaudoti ir neleisti naudotis su darbu susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.
2.4.3. Neturėti asmeninių interesų ir vykdant savo tiesiogines pareigas nesiekti naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams.
2.4.4. Inicijuodamas ir vykdydamas renginius, projektus, siejamus su lopšelio-darželio vardu, užtikrinti, kad jų rezultatai būtų naudingi lopšeliui-darželiui.
2.4.5. Vengti viešų ir privačių interesų konflikto.
2.4.6. Atsakingai elgtis darbo vietoje, vengti žalingų įpročių, nebūti darbe apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, nevartoti alkoholinių gėrimų darželio teritorijoje ir nerūkyti vietose, kuriose tai gali pamatyti ugdytiniai ar jų artimieji.
2.5. **Žmogaus teisių pripažinimo ir lojalumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, darželio bendruomenės narys privalo:
2.5.1. Būti paslaugus bendradarbiams, visai darželio bendruomenei. Informacijos apie neteisėtus darbuotojų veiksmus arba aplaidumą atskleidimas nelaikomas lojalumo principo pažeidimu.
2.5.2. Nesutarimus su kolegomis stengtis išspręsti pripažįstant žmgaus teisę turėti kitą nuoonę, aptariant nesutarimus tarpusavyje, o neišsprendus ginčo pirmiausia kreiptis į darželio administraciją.
2.5.3. Su vadovais elgtis pagarbiai, bendrauti korektiškai, vykdyti teisėtus jų nurodymus, savo nuomonę visais klausimais reikšti taktiškai.
2.5.4. Nesutikimą su kolegų nuomone, pastabas dėl jų darbo rezultatų arba pedagoginės ir kitos veiklos trūkumų stengtis išsakyti korektiškai, nekritikuojant jų asmeninių savybių, tarpusavio bendravimą grįsti mandagumu ir tolerancija.
2.5.5. Skatinti palankią darbo atmosferą, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti kitų darbuotojų, darbe nedemonstruoti neigiamų emocijų.
2.5.6. Informaciją riboti tada, kai būtina apsaugoti bendruomenės ir ugdytinių interesus arba kai tai reglamentuoja teisės aktai ir duomenų apsaugos reglamentas.
2.7. **Sąžiningumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu, darželio bendruomenės narys privalo:
2.7.1. Gebėti deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulinti savo profesinius gebėjimus ir įgytas kompetencijas panaudoti darbe.
2.7.2. Konfliktinėmis aplinkybėmis elgtis sąžiningai, objektyviai ir nešališkai įvertinti aplinkybes, išklausyti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

2.7.3. Teikti teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoti išteklius, vadovautis švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauti nei savo padėtimi, nei vaikų pasitikėjimu, jų nenaudoti asmeninės naudos tikslais.
2.8. **Atidos ir solidarumo principas**.
2.8.1. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs vaiko (vaikų) emocinę būseną.
2.8.2. Pagarbiai elgtis su lopšelio-darželio bendruomenės nariais ir kitais piliečiais, nežeminti lopšelio-darželio vardo nepriimtinais įpročiais, darbo ir ne darbo metu elgtis pagal visuotinai priimtas elgesio normas.
2.8.3. Siekti, kad kolektyve vyrautų savitarpio pasitikėjimo, sutelkto komandinio darbo atmosfera; vengti šmeižto, apkalbų, įžeidinėjimų, nesutarimus su kolegomis siekti spręsti aptariant juos tarpusavyje.
2.8.4. Saugoti lopšelio-darželio ir savo bei bendruomenės narių nepriekaištingą reputaciją, deramai ir kokybiškai atlikti savo pareigas.
2.9. Lopšelio - darželio darbuotojų etikos normos pažeidžiamos, kai:
2.9.1. Profesinė konkurencija tarp kolegų įgyja nesąžiningas formas, dalyvaujama negarbinguose, neteisėtuose sandoriuose, nuslepiama visiems pedagogams skirta informacija, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos.
2.9.2. Pedagogas bendradarbių arba tėvų, vaikų akivaizdoje nepagarbiai atsiliepia apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, pažiūras ir asmenines savybes.
2.9.3. Rekomenduojant suteikti apdovanojimą ar pateikiant rekomendaciją dėl veiklos vertinimo kitokiomis formomis, remiamasi politiniu vertinimu ar asmenine išankstine nepalankia nuostata, o ne dalykišku darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis.
2.9.4. Daromas spaudimas kolegai, siekiant nepelnyto įvertinimo arba norint nuslėpti nesąžiningus profesinius veiksmus.
2.9.5. Paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas ar pavaldinius (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.);
2.9.6. Lopšelio - darželio pedagogo vardas žeminamas sistemingai pažeidžiant akademinę drausmę.

III. PEDAGOGŲ IR DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO PRIEŽIŪRA

3. Etikos kodekso priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Etikos priežiūros komisija (toliau - Komisija), vadovaudamasi šio Etikos kodekso nuostatomis.
3.1. Komisija sudaroma iš penkių narių: darželio vadovo arba jo įgalioto asmens ir keturių renkamų narių. Komisijos keturis narius trims metams tvirtina direktorius. Etikos priežiūros komisijos nariai išrenkami: 2 narius siūlo mokytojų taryba, 1 darželio taryba, 1 visuotinis darbuotojų susirinkimas. Komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Komisijos nariai išsirenka pirmininką. Komisija dirba vadovaudamasi Etikos kodekso priežiūros komisijos nuostatais, kuriuos tvirtina direktorius. Komisija į posėdžius turi teisę kviesti vadovus ir kitus su klausimu susijusius asmenis.
3.2. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus pareiškimą, kitą informaciją arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pataisas.
3.3. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pareiškimas susijęs su Komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja komisijos pirmininko pavaduotojas.
3.4. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš metus.
3.5. Pareiškimai dėl etikos pažeidimų įteikiami Komisijos pirmininkui raštu. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti pareiškimai. Anoniminiai pareiškimai nesvarstomi.
3.6. Etikos kodekso pažeidimai nagrinėjami šiais atvejais:
3.6.1. Gavus asmens (pareiškėjo) rašytinį pareiškimą su pateiktais faktais.
3.6.2. Visuomenės informavimo priemonėse pasirodžius informacijai apie lopšelyje-darželyje pažeistas piliečių ar kitų asmenų teises.

3.6.3. Svarstant asmens elgesį, kuris susijęs su direktoriumi artimais giminystės ar svainystės ryšiais, vadovaujantis LR Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje 1997 m. liepos 2 d. įstatymu Nr. VIII-371, pasiūlyti direktoriui nusišalalinti nuo svartomo klausimo ir siulyti raštu deleguoti administracijos darbuotoją, kuriam svarstomas asmuo yra pavaldus pagal lopšelio-darželio struktūrą, darbo tvarkos taisykles ir darbuotojo pareiginius nuostatus.
3.7. Komisija privalo išnagrinėti gautą pareiškimą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti pareiškėjui ar suinteresuotam asmeniui įstatymų nustatyta tvarka, ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo pareiškimo gavimo dienos. Komisija pareiškimo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimo.
3.8. Lopšelio-darželio darbuotojas, dėl kurio gautas pareiškimas ar informacija, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.
3.9. Lopšelio - darželio darbuotojas turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs pareiškimas ar informacija.
3.10. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.
3.11. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja bent du nuolatiniai komisijos nariai. Komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas.
3.12. Komisija nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti tokias priemones.
3.12.1. Žodžiu ar raštu įspėti lopšelio-darželio darbuotoją apie pažeidimą.
3.12.2. Komisija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti šias priemones: įspėti bendruomenės narį arba pasiūlyti direktoriui skirti drausminę nuobaudą.
3.12.3. Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti, atitikties nustatymui bei kitais atvejais. Už profesinės etikos pažeidimus gali būti taikomos moralinio poveikio priemonės (pvz. žodinė pastaba, įspėjimas ir pan.).
3.13. Etikos komisija teikia rekomendacijas ginčų atveju Panevėžio Kastyčio Ramanausko lopšelio - darželio atestacijos komisijai dėl pedagogų pedagoginės etikos pažeidimo.
3.14. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius pareiškimus dėl nederamo elgesio Etikos kodekso nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.
3.15. Šis Etikos kodeksas neturėtų stabdyti etinių diskusijų, priešingai, jis, priimtas kaip bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turėtų palaikyti siekį svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

4.1. Etikos kodeksas ir jo pakeitimai tvirtinami direktoriaus.
4.2. Kiekvienas lopšelio-darželio darbuotojas privalo savo veikloje vadovautis šiuo kodeksu.
4.3. Etikos kodekso pažeidimas laikomas Darbo tvarkos taisyklių pažeidimu.
4.4. Priėmus šį Kodeksą jo originalas kartu su išrašu iš susirinkimo protokolo saugomas darželio direktoriaus.
4.5. Su Kodekso turiniu supažindinamas kiekvienas bendruomenės narys pasirašytinai ant atskiro lapo, kuris saugomas kartu su Kodeksu.
4.6. Naujai priimamas į darbą bendruomenės narys supažindinamas su šiuo Kodeksu pasirašytinai.

Susipažinome su ETIKOS KODEKSU:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Parašas